

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Landelijke beleidsontwikkelingen

secundaire bouwstoffen

Bodembreed Forum 26 juni 2025

Jolanda Postema, afdeling Bodem,
Directoraat-Generaal Water en Bodem

Programma

- Huidige wet- en regelgeving
- Herijking bodemregelgeving algemeen
- Herijking bodemregelgeving – secundaire bouwstoffen
- Vooruitblik

Huidige wet- en regelgeving - beleidsdoelen

> Circulaire economie

- Grondstoffengebruik verminderen
- Restanten van productieprocessen nuttig toepassen
- Storten van afval voorkomen

> Duurzaam bodembeheer

- Voorkomen van nieuwe verontreiniging of aantasting
- Beschermen mens & milieu

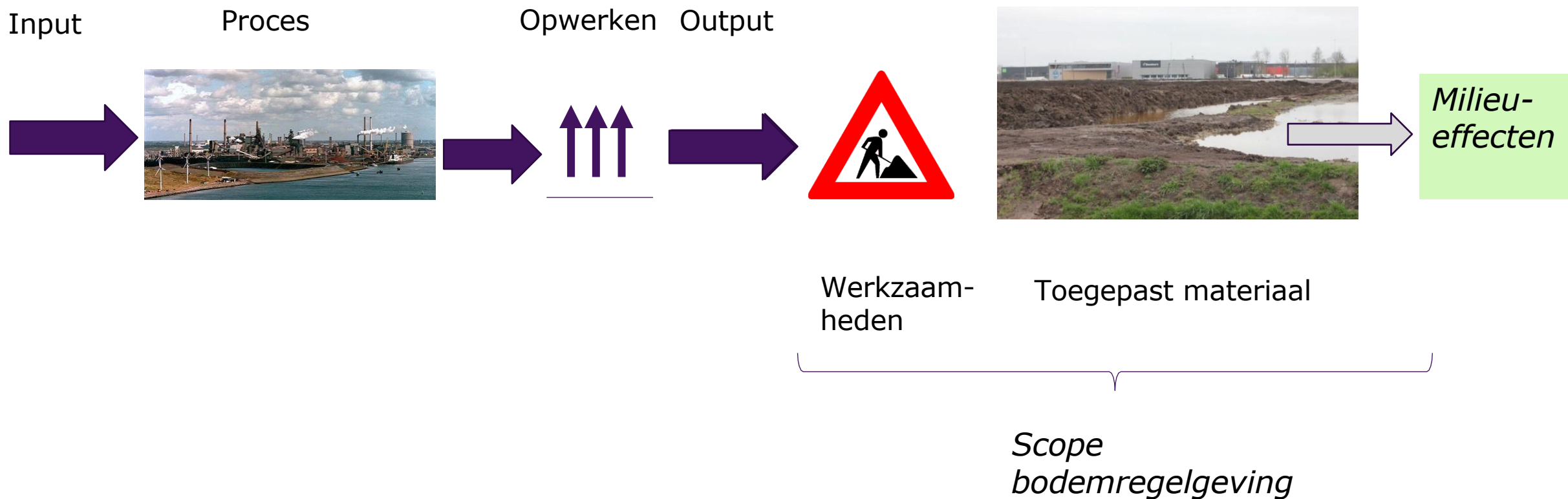
Benutten en
beschermen

Bodemregelgeving

Huidige wet- en regelgeving

keten secundaire bouwstoffen

Huidige wet- en regelgeving - bodemregelgeving

- › Geldt voor heel Nederland, niet locatiespecifiek
- › Maakt geen onderscheid in primaire (bijvoorbeeld zand en grind) en secundaire bouwstoffen (bijv. staalslakken)
- › Is onafhankelijk van afvalstatus
- › Bouwstof moet voldoen aan max. samenstellings- en emissiewaarden
- › Algemene toepassingsregels
- › Zorgplicht
- › Inhoudelijk gezien dateren regels uit 2008

Herijking bodemregelgeving

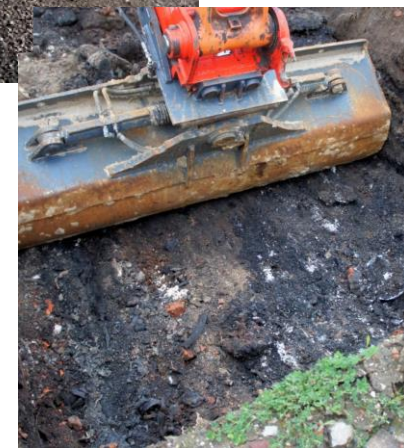
- › Toekomstbestendige regelgeving
- › Uitgangspunt blijft: *Goede balans tussen het beschermen en benutten van de bodem*
- › Bodemwet- en regelgeving is stukje van de oplossing
- › Andere factoren die een rol spelen: Kennis en kunde uitvoeringspraktijk, naleefgedrag, capaciteit toezicht en handhaving, opwerking eerder in de keten.

Herijking bodemregelgeving

- Fase 1 [*urgente knelpunten aanpakken*]
Knelpuntenanalyses afgerond
nu: beleidsopties verkennen en afwegen
 - **Secundaire bouwstoffen**
 - Grond en baggerverzet
 - Saneringen
- Fase 2 [*nieuw beleid, fundamenteeler dan fase 1*]
Afbakening scope en doelstellingen bepalen >
plan van aanpak (zomer)

Herijking bodemregelgeving – secundaire bouwstoffen

Analyse:

Regels bieden voldoende (juridisch) kader

In de praktijk gaat het soms toch mis,
voornaamste oorzaken:

- › Onjuiste en/of niet vakkundige toepassing
- › Toepassing in grote(re) hoeveelheden (dan nodig)
- › Onvoldoende zicht door toezichthouders

Herijking bodemregelgeving – secundaire bouwstoffen

Thema's fase 1:

1. Beschikbaarheid en vertaling van informatie over afwijkende eigenschappen
2. Zicht op bouwstoffen
3. Functionele toepassing en hoeveelheid
4. Informatiepositie burgers en omwonenden

1. Beschikbaarheid en vertaling van informatie over afwijkende eigenschappen bouwstoffen

Welk probleem

- › Onjuiste e/o niet vakkundige toepassing van bouwstoffen:
 - Onduidelijke toepassingsvoorwaarden
 - Geen afweging of een bouwstof geschikt is voor de locatie
- › pH effect (alkalische) bouwstoffen
- › Uitgangspunten normstelling vs toepassing in de praktijk
- › Verontreiniging in combinatie met vrije toepasbaarheid

1. Beschikbaarheid en vertaling van informatie over afwijkende eigenschappen bouwstoffen

Acties al genomen

- › Verplichte informatieverstrekking op de milieuverklaring
- › Update circulaire toepassing van staalslak

1. Beschikbaarheid en vertaling van informatie over afwijkende eigenschappen bouwstoffen

Lopende acties

- › Onderzoek door Rivm naar pH effect
- › Handvat voor toepassers en toezichthouders a.d.h.v. beschikbare kennis
- › Onderzoeken diverse beleidsopties (aanscherpen toepassingseisen, vergunningenplicht, werkzaamheid onder kwalibo, toetsing door externe partij)
- › Onderzoek naar uitsluiten zandvervangende staalslak in grootschalige toepassingen
- › Onderzoek naar verbod staalslakken op plaatsen waar kinderen spelen
- › Handreiking hoe om te gaan met huidige (probleem)locaties staalslakken

2. Zicht op bouwstoffen

Wat is het probleem?

"In de meeste gevallen had dit voorkomen kunnen worden, wanneer wij van tevoren op de hoogte waren geweest. Dan had vooraf getoetst kunnen worden of aan de toepassingsvoorwaarden en aan de zorgplicht wordt voldaan. En had er geen onjuiste toepassing plaatsgevonden"

Onvoldoende zicht
op bouwstoffen door
toezichthouders

Mogelijk onjuiste
toepassing
van bouwstoffen

Risico's voor milieu

Doel

- › Het versterken van de informatiepositie van het bevoegd gezag en het vergemakkelijken van de mogelijkheid tot toezicht en indien noodzakelijk handhaving;
- › Door registratie van de toepassing van bouwstoffen blijven ze in beeld.

Huidige informatieplichten (toepassen bouwstoffen)

- › Informatieplicht AEC-bodemas per 01-01-2024;
- › Informatieplicht immobilisaat per 01-01-2024;
- › Motie meldplicht voor staalslakken, invoering naar verwachting begin 2026.

Oplossingsrichtingen

- › Uitbreiden huidige informatieplicht;
- › Invoeren aanvullende meldplicht;
- › Invoeren vergunningsplicht;
- › Invoeren registratieplicht / uniformeren registratie

3. Functionele toepassing

Welk probleem:

- Werken die niet nodig zijn
- Meer bouwstof toegepast dan nodig in een werk
- Onnodige belasting van de bodem

Mogelijke beleidsopties

- a) Verduidelijken definities in wetgeving
- b) Motiveren functionaliteit in informatie- of meldplicht
- c) Vergunningplicht in specifieke situaties (besluit lokaal bestuur)
- d) Voorbeeldenboek / handreiking (standaard situaties, vuistregels)
- e) Deskundigen commissie (zoals bij IBC-werken)
 - Verbod sommige toepassingen (bijvoorbeeld bouwstof X niet $> 0,5$ meter)
 - Zorg voor financiële zekerstelling

4. Informatiepositie omwonenden

Welk probleem

- › Informatiepositie wordt als onvoldoende ervaren
- › Draagvlak voor secundaire bouwstoffen neemt af

Vooruitblik naar fase 2 van het project

Doel: nieuw beleid verankeren, onderliggende principes bekijken, meer fundamenteel

Mogelijke onderwerpen voor sec bouwstoffen:

Algemeen kader behouden of een meer gedifferentieerd kader invoeren?

Nieuwe en niet-genormeerde stoffen

Consequenties van veroudering vormgegeven bouwstoffen (eroderend, afbreken) en meerdere levenscycli

Grotere rol producenten bij correcte toepassing (producenten verantwoordelijkheid)

Aansluiten bodemregelgeving op afvalregelgeving

Stand van zaken: bepalen van scope en doelstellingen > resultaat: plan van aanpak

Vooruitblik

- › Voor de zomer Kamerbrief vooral over staalslakken
- › Na de zomer bredere Kamerbrief over herijking

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Vragen?

herijkingbodem@minienw.nl